

Hasan Cemil ÇAMBEL* (1879- 9.12.1967)

1879'da İstanbul'da doğdu. 1896'da Harp Okulunu, 1900'de Harp Akademisini bitirdi. Kurmay Yüzbaşı olarak Almanya'ya gönderilerek Prusya Harp Akademisinde öğrenimini tamamladı (1902). Bir süre Karlsruhe'de General Hindenburg'un Karargâhında çalıştı. Yurda dönüşünde Selânik'te Rumeli Genel Müfettişliği ve Jandarma Islahat Müfettişliğinde görevlendirildi. Balkan Savaşında Genel Karargâh harekât şubesi müdürlüğü yaptı. 1913'de Berlin Büyükelçiliği Askeri Ataşesi oldu. 1915'de Irak cephesinde 51. tümen komutanlığına atanmasıyla tümeni ile Felâhiye Savaşı'na katıldı. 1917'de yeniden Berlin Askeri Ataşeliğine gönderildi. Mütarekeden sonra Kurmay Albay rütbesinden emekliye ayrıldı. Bir aralık Haliç Vapurları İşletmesi Müdürlüğünü yaptı. 1928' de Bolu'dan milletvekili seçilerek T.B.M.M. üyesi oldu. VIII. dönem sonuna (1950) kadar milletvekilliğini sürdürdü. Türk Tarih Kurumu'nun kurucu üyelerinden olup 1935'de Yusuf Akçura'nın ölümü üzerine Atatürk tarafından Kurum Başkanlığına getirildi. Bu arada Berlin'deki Alman Arkeoloji Enstitüsünün onur üyeliğine seçildi (1939). 88 yaşında İstanbul'da öldü.

ESERLERİ

1) Telif Eserleri:

- "Millî Terbiyemizin Hedefleri", 1927.
- "Jüpiter" (Atatürk'ün bir portresi), 1929.
- "Yeni Ruh" (Fikrî bir eser), 1929.
- "Türk Gençliği Nasıl Yetiştirilmelidir?", 1932.
- "İstanbul'un Fethi", 1947.
- "Attila'dan Atatürk'e", 1948.
- "Türkler, Dilleri ve Kaderleri", 1949.
- "Makaleler, Hatıralar", T.T.K. Yayını: Dizi-XVI. Sayı: 5.

2) Çevirileri:

- CANEA (Hannibal'in Romalılara karşı zaferi M.Ö. 216) - Alman genel kurmay başkanlarından General Schlieffen'in eseri
- "Alman milletine hitabeler" - Fichte'den (Napoleon'un istibdadına karşı konuşmalar) 1927.
- "Haydutlar" Schiller'den
- "Iphigenie Aulis'te" Goethe'den
- "Zarathustra böyle konuştu", Nietzsche'den
- "Dorian Gray'in portresi" Oscar Wilde'den
- "Hikâyeler" Oscar Wilde'den
- "Hikâyeler" Strindberg'ten
- "Hikâyeler" Selma Lagerlöf'ten
- Napoleon" Gundolf'tan. "Şairler ve Kahramanlar" Gundolf'tan.
- Alman filozofu Dilthey'in felsefe üzerine 3 üncü cildi.
- "Türk Yurdu", Yeni Adam dergilerinde Hakimiyeti Milliye (Ulus) Dünya ve Cumhuriyet gazetelerinde, edebiyat, felsefe ve tarih ile ilgili yazıları.

* **Kaynak:** Türk Tarih Kurumu: Kuruluş, Amacı ve Çalışmaları / Fahri Çoker.- Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1983.- (Türk Tarih Kurumu Yayınları XVI.Dizi-Sa. 48)